

Αθήνα, 14/2/2014

ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

I. Επί του ερωτήματος.

Μου ζητήθηκε να γνωμοδοτήσω σχετικά με τις δυνατότητες, που παρέχονται στους Συλλόγους Διδασκόντων των Δημοτικών Σχολείων να αρνηθούν την συμμετοχή τους στο πρόγραμμα αυτοαξιολόγησης των σχολικών μονάδων.

II. Επί της εφαρμοστέας νομοθεσίας.

Η έννοια της (αυτό-)αξιολόγησης δεν είναι νέα στο δίκαιο, που διέπει τις εκπαιδευτικές μονάδες. Ψήγματα αυτής συναντάμε ήδη από τον ν.1566/1985, σύμφωνα με το άρθρο 11 του οποίου προβλέπεται η συμμετοχή του Διευθυντή του σχολείου στην αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτικών. Μεταγενεστέρως, δια του Προεδρικού Διατάγματος 320/1993 «Αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτικών και του εκπαιδευτικού έργου στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση» προβλέφθηκε ρητώς το έργο της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου σε επίπεδο σχολικής μονάδος (Άρθρο 2 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ).

Περαιτέρω η οργάνωση και η λειτουργία των συλλόγων διδασκόντων καθώς και οι αρμοδιότητες τους προβλέπονται στην Υπουργική απόφαση ΥΑ Φ.353.1/324/105657/Δ1 ΦΕΚ Β 1340 2002 «**Αρμοδιότητα προϊσταμένων, διευθυντών, υποδ/ντών σχολ.μονάδων και ΣΕΚ**». Συγκεκριμένα στο άρθρο 37 (Σύνθεση και λειτουργία του Συλλόγου των Διδασκόντων (Σ.Δ.)) της ως άνω αποφάσεως προβλέπεται: «1. Ο Σύλλογος των Διδασκόντων (Σ.Δ.) είναι συλλογικό όργανο του σχολείου και αποτελείται από τους εκπαιδευτικούς που διδάσκουν σ' αυτό με οποιαδήποτε σχέση εργασίας. Έργο του είναι η χάραξη κατευθύνσεων για την καλύτερη λειτουργία του σχολείου, για την οποία είναι υπεύθυνος. Οι αποφάσεις του Συλλόγου Διδασκόντων κινούνται πάντοτε στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής νομοθεσίας. 2. Πρόεδρος του Συλλόγου των Διδασκόντων είναι ο Διευθυντής του σχολείου ή ο νόμιμος αναπληρωτής του. .... 3. Ειδικότερα ο Σύλλογος των Διδασκόντων συνεδριάζει τακτικά ή έκτακτα ύστερα από πρόσκληση του προέδρου του και η συμμετοχή του διδακτικού προσωπικού στις συνεδριάσεις του είναι υποχρεωτική. Απουσία μέλους από τις συνεδριάσεις πρέπει να είναι απόλυτα δικαιολογημένη. 4. Τακτικές συνεδριάσεις του Συλλόγου των Διδασκόντων γίνονται ύστερα από πρόσκληση του προέδρου: α) Πριν από την έναρξη των μαθημάτων του διδακτικού έτους. β) Στο τέλος κάθε τριμήνου ή τετραμήνου. γ) Κατά την ημέρα έκδοσης των αποτελεσμάτων των προαγωγικών, απολυτηρίων, ή πτυχιακών εξετάσεων και δ) Στο τελευταίο δεκαήμερο του διδακτικού έτους. 6. Δε συγκαλείται συνεδρίαση του συλλόγου, αν το θέμα ή τα θέματα που προτείνονται για συζήτηση ανήκουν, σύμφωνα με το νόμο, στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Διευθυντή ή άλλου σχολικού φορέα ή όταν δεν είναι σύννομα. 7. Ο Σύλλογος Διδασκόντων

συνεδριάζει πάντοτε εκτός ωρών διδασκαλίας των μαθημάτων. 8. Τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, με την επιφύλαξη της περίπτωσης β της παραγράφου 5, και το χρόνο πραγματοποίησης της συνεδρίασης ορίζει ο Διευθυντής του σχολείου ή εκείνα τα μέλη του Συλλόγου που ζήτησαν τη σύγκληση του οργάνου σε έκτακτη συνεδρίαση. Εισήγηση επί των θεμάτων κάνει ο Διευθυντής ή άλλος εκπαιδευτικός ο οποίος ορίζεται από το Διευθυντή. **15. Οι αποφάσεις του Συλλόγου των Διδασκόντων λαμβάνονται πάντοτε μέσα στα όρια της αρμοδιότητάς του, είναι δεσμευτικές για όλους, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, και υλοποιούνται με ευθύνη του Διευθυντή του σχολείου. Καταχωρούνται στο βιβλίο πράξεων του Συλλόγου και υπογράφονται υποχρεωτικά από τον πρόεδρο, το γραμματέα και τα παρόντα μέλη. Στην ίδια πράξη καταχωρούνται και οι απόψεις της μειοψηφίας, αν ζητηθεί.** Ζητήματα τα οποία ρυθμίζονται από την υφιστάμενη εκπαιδευτική νομοθεσία δεν είναι επιτρεπτό να γίνονται θέματα συνεδρίασης του Συλλόγου των Διδασκόντων και ούτε να λαμβάνονται αποφάσεις αντίθετες με τις ρυθμίσεις αυτές».

Αναφορικά με το έργο του Συλλόγου Διδασκόντων το άρθρο 38 (Έργο του Συλλόγου των Διδασκόντων) της ίδιας ως άνω αποφάσεως προβλέπει: «1. Ο Σύλλογος των Διδασκόντων κάθε σχολικής μονάδας έχει την ευθύνη να υλοποιεί τους σκοπούς και τους στόχους της εκπαίδευσης με συγκεκριμένες εκπαιδευτικές δραστηριότητες. Στο έργο του σχολείου περιλαμβάνονται τρεις κυρίως εκπαιδευτικοί σκοποί α) Η καλλιέργεια και ανάπτυξη των γνωστικών και των νοητικών ικανοτήτων των μαθητών. β) Η συναισθηματική καλλιέργεια για την αποδοχή αρχών που θα στηρίξουν τις αξίες τους και θα επηρεάσουν τη συμπεριφορά τους, ώστε να διαμορφώσουν θετική στάση για τη ζωή και την κοινωνία. γ) Η καλλιέργεια και διεύρυνση των ψυχοκινητικών ικανοτήτων του μαθητή για την απόκτηση δεξιοτήτων και την ομαλή ένταξή του στην κοινωνία. 2. Για την πραγματοποίηση των παραπάνω σκοπών ο Σύλλογος των Διδασκόντων πρέπει: **α) Να προγραμματίζει και να οργανώνει το έργο του, να το παρακολουθεί και, τέλος, να το αξιολογεί** β) Να εξασφαλίζει τις προϋποθέσεις, ώστε τα μέλη του να επιμορφώνονται διαρκώς, να ανανεώνουν τις γνώσεις τους στον επιστημονικό τομέα και στις επιστήμες της αγωγής (ψυχοπαιδαγωγική και διδακτική κατάρτιση), για να είναι πιο αποτελεσματικοί στο έργο τους. γ) Να παρεμβαίνει σε περιπτώσεις φαινομένων σχολικής αποτυχίας και διαρροής των μαθητών, εφαρμόζοντας κατάλληλα αντισταθμιστικά εκπαιδευτικά προγράμματα για την αποτελεσματική αντιμετώπισή τους. δ) Να ανανεώνει και να αξιοποιεί τα διατιθέμενα εποπτικά μέσα και τη σύγχρονη τεχνολογία στη διδακτική πράξη για την αποτελεσματικότερη άσκηση του εκπαιδευτικού έργου».

Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 39 (Καθήκοντα και αρμοδιότητες του Συλλόγου των Διδασκόντων) της ίδιας ως άνω Υπουργικής Αποφάσεως προβλέπεται: «Α. Γενικά: 1. Ο Σύλλογος των Διδασκόντων σε τακτική συνεδρίαση πριν από την έναρξη των μαθημάτων προγραμματίζει τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες για όλο το σχολικό έτος. α) Στον τομέα της επιμόρφωσης λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες των μελών του και με βάση αυτές υποβάλλει πρόταση στο Σχολικό Σύμβουλο ή στο Διευθυντή Εκπαίδευσης ή στον Προϊστάμενο Γραφείου, κατά περίπτωση, προκειμένου να αντιμετωπισθούν με την ενδοσχολική επιμόρφωση. Ο Σύλλογος συνεκτιμά και τις αντίστοιχες προσπάθειες που έγιναν κατά τα προηγούμενα έτη. β) Σχετικά με την αναγκαιότητα των αντισταθμιστικών εκπαιδευτικών παρεμβάσεων λαμβάνει υπόψη τα δεδομένα της σχολικής επίδοσης

των μαθητών κατά το προηγούμενο διδακτικό έτος και **τα συμπεράσματα της αυτοαξιολόγησης του σχολείου** για το διάστημα αυτό. Συνεκτιμά, δηλαδή εάν εφαρμόστηκαν προγράμματα Ενισχυτικής Διδασκαλίας, Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης, ένταξης παλιννοστούντων ή άλλων εκπαιδευτικών καινοτομιών, σε ποιους μαθητές και με ποιο αποτέλεσμα. γ) Στον τομέα των μέσων, των πόρων και των προγραμμάτων εσωσχολικής ζωής λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες του σχολείου. 2. Ο Σύλλογος Διδασκόντων παρακολουθεί και εφαρμόζει τον αρχικό προγραμματισμό και, εφόσον, χρειασθεί παρεμβαίνει διορθωτικά. 3. **Στο τέλος της σχολικής χρονιάς γίνεται η αυτοαξιολόγηση, κατά την οποία αξιολογείται ο βαθμός επίτευξης των στόχων, που τέθηκαν κατά τον προγραμματισμό και η αποτελεσματικότητα των προγραμματισμένων ενεργειών. Η έκθεση αυτοαξιολόγησης, στην οποία περιλαμβάνονται και οι προτάσεις για την αντιμετώπιση των αδυναμιών που έχουν διαπιστωθεί, υποβάλλεται μέσω του Διευθυντή του σχολείου στον αρμόδιο Σχολικό Σύμβουλο και στον Προϊστάμενο Γραφείου. ...».**

Αντίστοιχα, σύμφωνα με το άρθρο 32 (Προγραμματισμός και αξιολόγηση της δράσης των σχολικών μονάδων και των εκπαιδευτικών) του 3848/2010 «Εκπαίδευση- δημόσια, ιδιωτική, ΤΕΕ, εκκλησιαστική- ΑΣΕΠ-Αξιολόγηση - μεταθέσεις-Γ.Γρ.Ερ.Τεχν» προβλέφθηκε: «1. **Κάθε σχολική μονάδα, μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου, καταρτίζει πρόγραμμα δράσης με τους εκπαιδευτικούς στόχους για το σχολικό έτος που ξεκινά. 2. Στο τέλος κάθε σχολικής χρονιάς η σχολική μονάδα συντάσσει έκθεση με την οποία αξιολογούνται:** α) η απόδοση της σχολικής μονάδας στο σύνολο της, β) η επίτευξη των εκπαιδευτικών στόχων που είχαν τεθεί στο πρόγραμμα δράσης και γ) οι επιτυχίες, οι αδυναμίες και τα προβλήματα που αντιμετωπίστηκαν κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους. Με την ίδια έκθεση διατυπώνονται προτάσεις βελτίωσης για την επόμενη σχολική χρονιά. 3. Το πρόγραμμα δράσης και η έκθεση αξιολόγησης, **τα οποία καταρτίζονται με ευθύνη του διευθυντή της σχολικής μονάδας σε συνεργασία με το σύλλογο διδασκόντων και τους σχολικούς συμβούλους,** γνωστοποιούνται στους μαθητές και στο σύλλογο γονέων, δημοσιεύονται στο διαδίκτυο στις ιστοσελίδες του σχολείου και της αρμόδιας διεύθυνσης εκπαίδευσης και υποβάλλονται στο Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας (Κ.Ε.Ε.)».

Μόλις το έτος 2013 εξεδόθη η υπ' αριθμόν 30972/Γ1 (ΦΕΚ Β' 614/15/03/2013) Υπουργική Απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων «Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου της Σχολικής Μονάδας - Διαδικασία Αυτοαξιολόγησης» σύμφωνα με το άρθρο 2 (Πεδίο εφαρμογής) της οποίας προβλέφθηκε: «1. Οι σχολικές μονάδες όλων των τύπων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της χώρας (πεδίο εφαρμογής: άρθρο 4 παρ. 1 και 2 του ν. 2986/2002 και άρθρο 32, παρ. 2 του ν. 3848/2010) **αξιολογούν κάθε έτος το εκπαιδευτικό τους έργο ως προς την επίτευξη των εκπαιδευτικών στόχων. 2. Κάθε σχολική μονάδα μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου, θέτει τους εκπαιδευτικούς στόχους, προγραμματίζει τις δραστηριότητες του σχολικού έτους και καταρτίζει ειδικά προγράμματα δράσης με σκοπό την αντιμετώπιση προβλημάτων και αδυναμιών και τη βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού της έργου. Στο άρθρο 4 (Μέθοδος/Διαδικασία Αξιολόγησης) της ίδιας ως άνω αποφάσεως ρητώς αναφέρεται: «1. Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου (ΑΕΕ) στη σχολική μονάδα γίνεται με τη διαδικασία της αυτοαξιολόγησης. Την ευθύνη εφαρμογής της διαδικασίας αξιολόγησης έχουν ο Διευθυντής και ο Σύλλογος Διδασκόντων**

του σχολείου. 2. Η διαδικασία της αξιολόγησης πραγματοποιείται σε ετήσια βάση και συνδέεται με τον γενικότερο εκπαιδευτικό σχεδιασμό του σχολείου και την ανάπτυξη ειδικών σχεδίων δράσης με σκοπό τη βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου στους τομείς που επιλέγει κάθε σχολείο ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες του.... 3...Στο τέλος κάθε διδακτικού έτους η σχολική μονάδα καταρτίζει έκθεση αξιολόγησης με ευθύνη του Διευθυντή της σχολικής μονάδας σε συνεργασία με το Σύλλογο Διδασκόντων και τους Σχολικούς Συμβούλους, η οποία δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του σχολείου και υποβάλλεται στην οικεία Διεύθυνση Εκπαίδευσης και στην Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης μέσω του Δικτύου Πληροφόρησης της ΑΕΕ...». Σε εκτέλεση της ανωτέρω αποφάσεως εκδόθηκε η υπ' αριθμόν 190089/Γ1/10.12.2013 εγκύκλιος του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, στην οποία προβλέφθηκε «...Η εφαρμογή της ΑΕΕ στα σχολεία είναι υποχρεωτική και την ευθύνη της υλοποίησης έχουν οι Διευθυντές των σχολικών μονάδων, με την επιστημονική /παιδαγωγική στήριξη των Σχ. Συμβούλων και τη διοικητική των Δ/ντών Διευθύνσεων... Η διαδικασία πραγματοποιείται από ομάδες εργασίας των εκπαιδευτικών με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων. Οι εκπαιδευτικοί αναπτύσσουν συνεργατικές πρακτικές, διερευνούν τα δεδομένα του σχολείου, αξιοποιούν το εκπαιδευτικό υλικό της ΑΕΕ (Τόμος III: «Μεθοδολογία και εργαλεία διερεύνησης») καθώς και υλικό από τις καλές πρακτικές των σχολείων που είναι αναρτημένα στο Παρατηρητήριο της ΑΕΕ... Η διαδικασία ολοκληρώνεται μέχρι τον Μάιο του 2014 με τη σύνταξη της Έκθεσης της Γενικής Εκτίμησης της εικόνας του σχολείου..... 2. Η έναρξη των διαδικασιών της ΑΕΕ στο σχολείο γίνεται με τον καθορισμό των ομάδων εργασίας και ολοκληρώνεται στο τέλος του σχολικού έτους με την έγκριση των αποτελεσμάτων σε τακτικές ή έκτακτες ολομέλειες του συλλόγου διδασκόντων, σύμφωνα με το Ν. 1566/85 (ΦΕΚ 167/30-09-1985, τ. Α', Άρθρο 11, παρ. ΣΤ) και το Άρθρο 37 της με αριθμ. Φ.353.1/324/105657/Δ1/8-10-2002 (ΦΕΚ 1340, τ. Β') Υπ. Απόφασης. Ο Σύλλογος των Διδασκόντων κάθε σχολικής μονάδας για τον προγραμματισμό, την οργάνωση και τον συντονισμό της διαδικασίας των ομάδων εργασίας, μπορεί να συνεδριάσει και σε ώρες που ο ίδιος θεωρεί κατάλληλες, εκτός ωραρίου εργασίας».****

Εκ των ανωτέρω διατάξεων είναι σαφές, ότι ο Σύλλογος Διδασκόντων είναι ένα εκ των οργάνων, που κατ' αρχήν εμπλέκονται στην διαδικασία αξιολόγησης, κατά την κείμενη νομοθεσία. Στην δε διαδικασία αυτοαξιολόγησης, όπως διαμορφώθηκε από το Υπουργείο Παιδείας κατά το έτος 2013, η οποία σημειωτέον είναι εξαιρετικά πολύπλοκη και για την εφαρμογή της απαιτούνται δεκάδες στατιστικά και άλλα στοιχεία, που πρέπει να συλλεγούν, να οργανωθούν και να κατηγοριοποιηθούν, η εμπλοκή του Συλλόγου Διδασκόντων εκκινεί κατά την ως άνω εγκύκλιο, χωρίς βεβαίως να υφίσταται σαφής και συγκεκριμένη αντίστοιχη αναφορά στον Νόμο ή στην Υπουργική Απόφαση, με τον ορισμό των ομάδων έργου και ολοκληρώνεται με την επικύρωση των τελικών αποτελεσμάτων.

Όπως, ωστόσο προκύπτει από το σύνολο της κείμενης νομοθεσίας και όπως τελικώς επαναλαμβάνεται και στην εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας για την εφαρμογή των διαδικασιών αυτοαξιολόγησης των σχολικών μονάδων, οι συνεδριάσεις των ομάδων έργου γίνονται και εκτός ωραρίου εργασίας. Και εάν μεν αυτό ρητώς προβλέπεται εκ του νόμου για την κατ' εξαίρεση παροχή εργασίας εκτός ωραρίου, δεν μπορεί αντιστοίχως να ισχύσει το ίδιο για την εργασία, που καλούνται να παρέχουν οι ομάδες έργου, που πρέπει να συσταθούν από τους Συλλόγους Διδασκόντων στα πλαίσια της διαδικασίας αυτοαξιολόγησης. Και τούτο διότι η συλλογή, η καταγραφή, η ταξινόμηση και η συστηματοποίηση

στοιχείων, την οποία αναλαμβάνουν να κάνουν οι ομάδες έργου είναι μια εργασία, που σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί εντασσόμενη στα πλαίσια των διδακτικών καθηκόντων των εκπαιδευτικών, που αποτελούν τον Σύλλογο Διδασκόντων, αλλά αντιθέτως αποτελεί καθαρά διοικητική εργασία.

Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 29 του νόμου 3528/2007 «Χρόνος παροχής εργασίας 1. Ο υπάλληλος παρέχει την εργασία του μέσα στον οριζόμενο από τις κείμενες γενικές ή ειδικές διατάξεις χρόνο. 2. Εφόσον έκτακτες και εξαιρετικές υπηρεσιακές ανάγκες το επιβάλλουν, ο υπάλληλος οφείλει να εργαστεί και πέρα από το χρόνο εργασίας ή σε μη εργάσιμες ημέρες. Στην περίπτωση αυτή καταβάλλεται στον υπάλληλο αποζημίωση σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις».

Σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν.1566/1985 και συγκεκριμένα με την παράγραφο 7 (όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 9 του ν.2517/1997), προβλέπεται το εβδομαδιαίο διδακτικό ωράριο των εκπαιδευτικών, που υπηρετούν σε δημοτικά σχολεία.

Από την άλλη πλευρά το ωράριο εργασίας των εκπαιδευτικών προβλέπεται από την παράγραφο 8 του ίδιου ως άνω άρθρου: «8. Όλοι οι εκπαιδευτικοί των σχολείων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης παραμένουν υποχρεωτικά στο σχολείο τους στις εργάσιμες ημέρες, πέρα από τις ώρες διδασκαλίας, για την προσφορά και άλλων υπηρεσιών που συνδέονται με το γενικότερο εκπαιδευτικό έργο, όπως συμμετοχή σε γιορταστικές, αθλητικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις, ενημέρωση των γονέων και κηδεμόνων, τήρηση βιβλίων του σχολείου και εκτέλεση διοικητικών εργασιών. Κάθε εκπαιδευτικός παραμένει υποχρεωτικά στο σχολείο, στις εργάσιμες μέρες πέρα από τις ώρες διδασκαλίας, για την εκτέλεση συγκεκριμένου έργου, που του έχει ανατεθεί από τα όργανα διοίκησης του σχολείου όχι όμως πέρα από έξι (6) ώρες την ημέρα ή τριάντα (30) ώρες την εβδομάδα, με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 της περίπτωσης ΣΤ` του άρθρου 11. Από τις πρόσθετες αυτές υπηρεσίες απαλλάσσονται οι μητέρες παιδιών μέχρι δύο ετών. Τα δύο τελευταία εδάφια της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται ανάλογα και για τους δασκάλους»

Από την διατύπωση των δύο ως άνω παραγράφων προκύπτει σαφώς, ότι υφίσταται διάκριση μεταξύ του διδακτικού ωραρίου, που ορίζεται σαφώς και του ωραρίου εργασίας, το οποίο βεβαίως σχετίζεται με την ανάθεση ορισμένου διοικητικού έργου, από τα όργανα διοικήσεως του σχολείου.

Και ενώ μεν βάσει των διατάξεων του ν.1566/1985 προβλέπεται ρητώς η δυνατότητα παροχής **πρόσθετης διδακτικής απασχόλησης**, σε καμία περίπτωση δεν νοείται παροχή **πρόσθετης εργασίας διοικητικής φύσεως** κατ' υπέρβαση του συνολικού αριθμού των 30 ωρών (διδακτικής και εξωδιδακτικής) απασχόλησης.

Ακόμα δε και εάν ήθελε υποτεθεί, ότι οι ώρες απασχόλησης των ομάδων έργου, εντάσσονται στα πλαίσια διδακτικής απασχόλησης, σε καμία περίπτωση, η εκτέλεση των εν λόγω εργασιών δεν θα μπορούσε να ανατεθεί υποχρεωτικά στους εκπαιδευτικούς, που καλούνται να συγκροτήσουν ομάδες έργου, αφού ρητώς και αποκλειστικώς προβλέπονται οι περιπτώσεις παροχής υπερωριακής (διδακτικής) απασχόλησης ως εξής: «γ) Σε περίπτωση, που οι ώρες διδασκαλίας του προγράμματος κάθε δημοτικού σχολείου δεν καλύπτονται με το υποχρεωτικό ωράριο των διδασκόντων, ανατίθεται υπερωριακή διδασκαλία στους εκπαιδευτικούς του ίδιου σχολείου. Για τα όργανα, τη διαδικασία, τις προϋποθέσεις, το ανώτατο όριο υπερωριακής διδασκαλίας και το ύψος της ωριαίας αντιμισθίας εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των παραγράφων 16 , 18 και 19 του άρθρου 14 του ν.

1566/1985, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν, καθώς και οι διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 18 του ν. 2470/1997». Στην παράγραφο 16 του άρθρου 14 του ν.1566/1985 ο νομοθέτης προβλέπει, ότι: «Σε περίπτωση, που οι προβλεπόμενες ώρες διδασκαλίας για κάθε μάθημα δεν καλύπτονται με το υποχρεωτικό ωράριο των διδασκόντων και οι απομένουσες δεν δικαιολογούν θέση εκπαιδευτικού ή αν δικαιολογούν μέχρι να προσληφθεί προσωρινός αναπληρωτής και εφόσον δεν υπάρχει προσφορά προαιρετικής υπερωριακής διδασκαλίας ο σύλλογος των διδασκόντων αναθέτει την κάλυψη των ωρών αυτών σε εκπαιδευτικούς του ίδιου σχολείου. Για την κάλυψη των ωρών του προγράμματος μπορεί να ανατεθεί προαιρετική υπερωριακή διδασκαλία μέχρι πέντε ώρες την εβδομάδα με απόφαση του συλλόγου διδασκόντων και σε εκπαιδευτικούς άλλου σχολείου με απόφαση του περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου...».

Η υπ' αριθμόν Φ.353.1/324/105657/Δ1 (ΦΕΚ 1340/2002) απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας «Καθορισμός των ειδικότερων καθηκόντων και αρμοδιοτήτων των προϊσταμένων των περιφερειακών υπηρεσιών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, των διευθυντών και υποδιευθυντών των σχολικών μονάδων και ΣΕΚ και των συλλόγων διδασκόντων στο άρθρο 36 αυτής προβλέπει: «Ειδικότερα, οι εκπαιδευτικοί: ..... 11. Προσέρχονται στο σχολείο έγκαιρα πριν από την έναρξη της διδασκαλίας των μαθημάτων τους, εφαρμόζουν το ωρολόγιο πρόγραμμα και δεν παραβιάζουν την ώρα έναρξης και λήξης των μαθημάτων.....17. Παραμένουν στο σχολείο κατά τις εργάσιμες ημέρες πέρα από το ωράριο διδασκαλίας τους, για να προσφέρουν και άλλες υπηρεσίες που συνδέονται με το γενικότερο εκπαιδευτικό έργο, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις».

Εκ των ανωτέρω προκύπτει, ότι βάσει της κείμενης νομοθεσίας, **δεν είναι δυνατή η ανάθεση πρόσθετης (διοικητικής) απασχόλησης σε εκπαιδευτικούς μέλη των συλλόγων Διδασκόντων μέσω της συμμετοχής τους σε ομάδες έργου**, που καλούνται να απασχοληθούν και εκτός ωραρίου εργασίας, στα πλαίσια της αυτοαξιολόγησης των σχολικών μονάδων, ενώ σε κάθε περίπτωση, η υπέρβαση του συνολικού ωραρίου (διδασκτικό και διοικητικό) δεν μπορεί να δικαιολογηθεί παρά μόνο σε περιπτώσεις έκτακτες και όλως απρόβλεπτες, πράγμα, που βεβαίως δεν συντρέχει στην υπό κρίση περίπτωση.

Ο οικειοθελής χαρακτήρας της συμμετοχής στην διαδικασία της αυτοαξιολόγησης, συνάγεται επίσης και από το γεγονός, ότι το άρθρο 3 του π.δ. 152/2013 προβλέπει, ότι η συμμετοχή στην διαδικασία αυτοαξιολόγησης αποτελεί αξιολογούμενο κριτήριο στα πλαίσια της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών.

III. Επί της απαντήσεως, που αρμόζει στο ως άνω ερώτημα.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, είναι προφανή τα κάτωθι συμπεράσματα:

(α) η συμμετοχή σε ομάδες έργου και η παροχή πρόσθετης διοικητικής εργασίας εκτός ωραρίου δεν είναι υποχρεωτική για τους εμπλεκόμενους δασκάλους.

(β) Σε περίπτωση, που ο Σύλλογος Διδασκόντων αποφασίσει να προβεί στην συγκρότηση ομάδων έργου, λαμβάνοντας απόφαση με την πλειοψηφία των μελών του, η απόφαση αυτή είναι υποχρεωτική όσον αφορά στην συγκρότηση των ομάδων, χωρίς, ωστόσο, οι δάσκαλοι να είναι υποχρεωμένοι να συμμετάσχουν σε αυτές. Η γνώμη της μειοψηφίας καταχωρείται στο σχετικό πρακτικό, εφόσον ζητηθεί κάτι τέτοιο.

(γ) εν όψει του γεγονότος, ότι ούτε στην Υπουργική Απόφαση ούτε στην σχετική εγκύκλιο προβλέπεται χρόνος κατά τον οποίο θα διενεργηθεί η διαδικασία

της αυτοαξιολόγησης, ενώ από την άλλη πλευρά, η σχετική αρμοδιότητα για την συγκρότηση των ομάδων έργου ανήκει αποκλειστικά και μόνο στον σύλλογο διδασκόντων, είναι προφανές, ότι τυχόν υπάρχουσες εντολές από προϊστάμενα όργανα, προς τον σύλλογο να λάβει απόφαση ή να προβεί στην σύσταση των ομάδων έργου, δεν μπορούν να είναι δεσμευτικές γι' αυτόν.

Παραμένω στην διάθεση σας,
Με εκτίμηση,

Μαρία Μαγδαληνή Τσίπρα
Νομική Σύμβουλος ΔΟΕ